

СИЛАБУС
«ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ»

Лектор курсу			ПОПОВ Микола Дмитрович, кандидат педагогічних наук, доцент.		Контактна інформація лектора (e-mail), посилання в GWE		e-mail: m.popov@duikt.edu.ua посилання в GWE: https://meet.google.com/zpz-kdon-mbz	
Галузь знань				Рівень вищої освіти			бакалавр	
Спеціальність				Семестр			1	
Освітня програма				Тип дисципліни			Основна освітня компонента ОП	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	5	150	46	-	64	-	40	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Базова
Освітні компоненти для яких є базовою	

Мета курсу:	набуття здобувачами освіти загальної компетентності «здатність до національного спротиву» шляхом формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок домедичної допомоги, тактичних дій, мінної безпеки, зв'язку та орієнтування, а також через розвиток психологічної стійкості та розуміння логіки національного спротиву, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.
--------------------	--

Компетентності відповідно до освітньої програми

Результати навчання за дисципліною (Сформовані компетентості)

СК 1. Здатність усвідомлювати українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси, визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.

СК 2. Здатність розуміти способи та методи психічної саморегуляції.

СК 3. Здатність розуміти розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки, основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України.

СК 4. Здатність застосовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ.

СК 5. Здатність усвідомлювати ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; засоби індивідуального захисту, дії на зараженій місцевості.

СК 6. Здатність розуміти орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів.

СК 7. Здатність розуміти інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БПЛА; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами;

СК 8. Здатність усвідомлювати вимоги статутів Збройних Сил України, загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.

СК 9. Здатність застосовувати алгоритм домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF), способи та методи евакуації; принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC).

СК 10. Здатність застосовувати основи загальновійськового бою, призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України, організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення; призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення, порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення бронеоб’єктів противника на передньому краю оборони, порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритму дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника; порядок дій у наступальному бою;

СК 11. Здатність застосовувати призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби, призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї, нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат, порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки, основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження, заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами.

СК 12. Здатність усвідомлювати порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником, основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах.

СК 13. Здатність усвідомлювати основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права (МГП), відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Надавати першу психологічну допомогу та самодопомогу. аналізувати інформацію отриману в ході спостереження.

ПРН 2. Використовувати основні способи зв’язку, тактичні сигнальні жести, усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу.

ПРН 3. Користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом, одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект, діяти за сигналом “Хімічна тривога”.

ПРН 4. Орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом;

ПРН 5. Вибирати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби, маскувати, парного окопу.

ПРН 6. Особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України, застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу.

ПРН 7. Здійснювати евакуацію одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника, здійснювати евакуацію двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию; надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах, отруєннях та інших бойових ураженнях з використанням АМЗІ та табельних засобів, готувати та здійснювати медичну евакуацію, здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах, перевіряти прохідність дихальних шляхів.

ПРН 8. Виконувати обов’язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; знищення бронеоб’єктів противника на передньому краю оборони, виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника, або вогневої (маневреної) групи, виконувати завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою; завдання вогневої (маневреної) групи, займати вихідне положення для наступу й підготовка до атаки, виконувати порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА, виконувати порядок дій у випадку виходу у фланг противника та штурму траншеї, а також при застосуванні наступальних (оборонних) гранат під час наступу.

ПРН 9. Застосовувати зброю, проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях, виконувати: підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з положення “лежачи” на відстані 25 м”, підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 25 м”, підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 100 м”, початкову вправу “Метання ручної оборонної гранати з

місця в пішому порядку”, початкову вправу “Метання наступальної ручної гранати на ходу в пішому порядку, початкову вправу “Швидкісне метання ручної оборонної гранати з місця із укриття”, початкову вправу “Метання ручної наступальної гранати з місця в пішому порядку в лісистій місцевості”, початкову вправу “Метання ручної гранати в будівлі (у будівлю)”, початкову вправу з метання ручної кумулятивної гранати з місця.

ПРН 10. Організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником, протидіяти впливу природних умов на організм людини.

ПРН 11. Поводитися з військовополоненими.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ		
Тема, опис теми	Вид заняття	Форми і методи навчання / змістове наповнення
Модуль 1. Теоретичні основи національного спротиву.		
Тема 1. ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ <u>Знати:</u> мету підготовки держави до здійснення заходів з національного спротиву, основні завдання національного спротиву, важливі складові національного спротиву; історію формування національного спротиву та його складових в умовах відсічі збройної агресії; історичні приклади та досвід самоорганізації українського спротиву в умовах окупації та збройної агресії; <u>Вміти:</u> застосовувати базові знання для усвідомленого виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.	Лекція 4 год.	<i>Національно-патріотична підготовка:</i> Шлях становлення нації, історичний досвід української самоорганізації національного спротиву в умовах збройної агресії та окупаційного тиску, історія захисту України, формування національної ідентичності, бойовий шлях українського війська, перспективи розвитку держави. <i>Правові засади:</i> Законодавство України про національний спротив, його мета, завдання та складові (Сили Територіальної оборони, Рух опору, добровільні формування територіальних громад, підготовка населення). <i>Історико-військовий вимір:</i> Українські практики самоорганізації населення для захисту державності, громади й території; історичні приклади територіальних осередків спротиву в умовах окупаційного тиску. <i>Мотиваційний аспект:</i> Формування готовності до виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.
	Самостійна робота 4 год	Перегляд відеороликів про успішні дії військовослужбовців під час ведення бойових дій із наголошенням, що якісна підготовка впливає на результат, веде до перемоги.
Тема 2. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО <u>Знати:</u> сутність та джерела МГП; принципи ведення війни; правовий статус осіб; режим полону та інтернування; юридичну відповідальність за порушення норм МГП; задокументовані факти поводження Російської Федерації з українськими військовополоненими та з населенням на тимчасово окупованій території. <u>вміти:</u> застосовувати правила поводження з військовополоненими та	Лекція 2 год.	<i>Норми та принципи:</i> Основні принципи міжнародного гуманітарного права, правила ведення війни, заборонені засоби і методи ведення війни. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти. Некомбатанти. Захист жертв збройних конфліктів. Військовополонені, інтерновані особи та їх правовий статус. Добровольчі формування територіальних громад, які беруть участь у відсічі агресії. <i>Захист населення:</i> Права цивільного населення, військовополонених та інтернованих осіб. <i>Відповідальність:</i> Наслідки порушення норм міжнародного гуманітарного права та механізми документування злочинів.

Інтернованими особами; ідентифікувати статус осіб (комбатанти, некомбатанти) та об'єкти під спеціальним захистом; . здійснювати первинне затримання та конвоювання осіб, що здалися в полон, забезпечуючи їхню безпеку та гуманне поводження з ними.	Самостійна робота 2 год	Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни Основні терміни та поняття МГП. Поводження з військовополоненими. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП, зокрема з питань поведження з військовополоненими Ознайомлення з основними вимогами наказу Міністра оборони України від 23.03.2017 №164 “Про затвердження інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України”.
Тема 3. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ТА СТІЙКІСТЬ знати: основні поняття психологічної стійкості та стресу; основні дезадаптивні стани (паніка, агресія, ступор, істерика); прийоми і способи саморегуляції психіки, подолання страху і паніки; психічні реакції на стрес та способи їх регуляції і подолання дезадаптивних проявів; базові принципи надання першої психологічної допомоги за протоколом «б.П»; елементи командної психологічної динаміки малої групи в умовах екстремального або психоемоційного тиску, поведінка групи під тиском, роль лідера, протидія колективній паніці; поняття та важливі соматичні прояви «ПТСР» та «бойової психічної травми»; алгоритм дій в умовах збройного нападу в цивільному середовищі: під час терористичного акту, стрілянини в публічному місці, нападу зі зброєю, захоплення заручників, мінування приміщень і засобів транспорту; особливості застосування противником ІПСО: механіка роботи інформаційних операцій (мета, аудиторія, механізми впливу); типові наративи ворожої пропаганди та їх логіка; принципи роботи ботів і координованих кампаній у соціальних мережах; практичні методи верифікації інформації; алгоритм реакції на дезінформацію — від Ігнорування до спростування; вміти: застосовувати техніки саморегуляції у стресових ситуаціях; розпізнавати ознаки дезадаптивних психічних станів; розрізняти ПТСР у себе та в оточуючих; надавати першу психологічну допомогу (за принципом «б.П») та самодопомогу; контролювати власні психічні стани і реакції, виконувати дії в стані нервово-психічного збудження; обирати адекватні дії в кризових ситуаціях; застосовувати методи верифікації інформації та критичного мислення	Лекція 2 год.	<i>Стресостійкість:</i> Прийоми, методи та способи саморегуляції психіки, особливості впливу стресових факторів на психіку людини в умовах надзвичайних ситуацій та збройного конфлікту, дезадаптивні психічні стани (Істерика, паніка, агресія, ступор) та їх прояви. Диференціація стресових станів людини в умовах бойових дій, в окупації, на підконтрольній державі території, під час техногенних катастроф, стихійних лих, терористичних актів. Вплив інформаційного середовища на психоемоційний стан, методи саморегуляції, подолання страху та паніки. Алгоритми подолання страху та панічних реакцій. Практичні техніки саморегуляції психіки (дихальні, м'язові, когнітивні, поведінкові), у тому числі швидкого застосування в екстремальних умовах. Ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій. Методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО. <i>Допомога:</i> Застосування прийомів саморегуляції психіки в стресових ситуаціях, виявлення та класифікація дезадаптивних станів людської психіки, які виникають у відповідь на стрес. Протокол надання першої психологічної допомоги «б.П», надавання першої психологічної допомоги в екстремальних умовах, подолання дезадаптивних станів людської психіки, психологічна самодопомога (у моменті та після події), техніки контролю та самомоніторингу психічних реакцій і станів.
	Практичне заняття 2 год.	Прийоми психічної саморегуляції Заняття проводяться в “колі довіри” під керівництвом викладача (інструктора). Здобувачі освіти ознайомлюються зі стресовими станами, способами та методами саморегуляції, застосовують їх на практиці їх на практиці. Проводиться груповий дебрифінг із заслуховуванням кожного здобувача освіти та самооцінкою особистих відчуттів.
	Самостійна робота 2 год	Самооцінка психологічного стану на основі тестової діагностики

для протидії ПІСІО; визначати ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій; протидіяти інформаційним та психологічним впливам ворога; протидіяти спробам вербування спеціальних служб ворога.		
Тема 4. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА знати: принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC) за алгоритмом MARCH; етапи алгоритму MARCH; етапи надання допомоги («допомога під вогнем/під загрозою» - Care under fire/Threat, CUF); алгоритм надання домедичної допомоги/навчання з тактичної медицини (протоколи MARCH, PAWS, Ко Де Со тощо); способи зупинки кровотеч і забезпечення прохідності дихальних шляхів; принципи використання індивідуальних засобів медичного забезпечення; основи домедичної евакуації постраждалих; особливості комунікації з медичним персоналом і передачі інформації про постраждалого та його стан; вміти: здійснювати евакуацію пораненого одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника; здійснювати евакуацію пораненого двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию; надавати домедичну допомогу за алгоритмом MARCH, PAWS, у тому числі під час переміщення на місцевості або внаслідок вогневого контакту; здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у різних умовах; перевіряти прохідність дихальних шляхів; переоцінювати раніше застосовані засоби зупинки кровотечі; визначати доцільність та проводити переміщення турнікетів; діяти відповідно до алгоритмів домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях; виконувати нормативи з домедичної допомоги.	Лекція 4 год.	Тактична медицина: Основи та принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях. Алгоритм надання допомоги за алгоритмом MARCH, PAWS, етапи надання допомоги (допомога під загрозою — Care under fire/Threat, (CUF) та допомога в польових умовах (Tactical Field Care (TFC)). Склад індивідуальної аптечки та правила її використання. Види кровотеч і способи їх зупинки (засіб для зупинки кровотечі механічний вороткового типу). Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Надання допомоги при травмах грудної клітки, внутрішніх органів, кінцівок та інших ушкодженнях. Профілактика захворювань і травматизму. Ознаки шоку в польових умовах та особливості надання домедичної допомоги постраждалим у стані травматичного шоку. Поняття гіпотермії. Основи медичної евакуації, способи переміщення постраждалих, дотримання правил безпеки під час надання домедичної допомоги.
	Практичне заняття 10 год.	Домедична допомога на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF) Ознайомити здобувачів освіти з домедичною допомогою на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF). Накладання турнікетів на етапі “допомога під вогнем” До здобувачів освіти довести способи накладання турнікетів. У подальшому практичні знання та вміння удосконалюються на заняттях з тактичної та вогневої підготовки, для чого розгортається окреме навчальне місце. Способи та методи евакуації. Одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника. двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию
	Самостійна робота 8 год	Визначити роль вогневої переваги та стримування небезпеки, а також вплив тактичної обстановки на надання допомоги. Окреслити порядок дії, перед наданням допомоги пораненому, для запобігання додатковим втратам. Визначити пріоритети та алгоритм дії для допомоги пораненому під вогнем та при його транспортування. Наголосити на важливості швидкого накладання турнікету на кінцівки для контролю критичних кровотеч при наданні допомоги під вогнем.

		Продемонструвати на собі накладання турнікету однією рукою під вогнем. Продемонструвати накладання турнікету пораненому двома руками під вогнем. Довести інформацію щодо способів перетягування/перенесення пораненого одним бійцем та двома під вогнем, їх переваги та недоліки. Продемонструвати перетягування/перенесення пораненого одним бійцем під вогнем. Продемонструвати перетягування/перенесення пораненого під вогнем двома бійцями.
Тема 5. ВІЙСЬКОВА ТОПОГРАФІЯ, НАВІГАЦІЯ І ОРІЄНТУВАННЯ НА МІСЦЕВОСТІ знати: основи топографії та умовні знаки карт; принципи визначення координат і відстаней; основи використання геоінформаційних систем для навігації; базові принципи цифрового картографування; способи орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, топографічної карти, місцевих предметів та за допомогою геоінформаційних систем; вміти: орієнтуватися на незнайомій місцевості за топографічною картою та без неї; визначати своє місце знаходження та напрям руху; планувати маршрут і рухатися за азимутом; застосовувати цифрові навігаційні засоби для орієнтування; використовувати геоінформаційні дані для прийняття навігаційних рішень у стандартних умовах.	Лекція 2 год.	Орієнтування: Робота з паперовими картами та електронними носіями топографічної інформації, визначення маршрутів та обрахунків відстаней на паперових картах, застосування компаса, орієнтування на місцевості за небесними світилами та місцевими предметами, орієнтування при поганих погодних умовах та в умовах обмеженої видимості й у ночі, визначення точки стояння, сторін горизонту, орієнтирів і відстаней до об'єктів. Порядок руху за азимутом, способи дотримання напрямку руху і подолання (обходу) перешкод. Цифрові технології: Використання геоінформаційних систем та застосунків вітчизняного виробництва, OsmAnd, MilChat та інших засобів навігації.
	Практичне заняття 2 год.	Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів На занятті до здобувачів освіти доводить інформація про способи орієнтування на місцевості, а також ними відпрацьовуються завдання з визначення сторін світу різними способами.
	Самостійна робота 2 год	Під час самостійної підготовки здобувачів освіти здійснюється закріплення набутих знань та вмінь під час практичних (польових) занять шляхом виконання вправ з визначення свого місцезнаходження, орієнтування карти, орієнтування на місцевості за допомогою карти, вимірювання кутів і відстаней на карті та місцевості тощо
Тема 6. ЗВ'ЯЗОК ТА ПЕРЕДАВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ знати: основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; основи передачі інформації в бойових умовах (зокрема за принципами 3D, SALUTE, ACE, GOTWA), правила радіодисципліни та безпеки зв'язку; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів перешкоджання і придушення зв'язку; правила безпеки застосування смартфонів і мобільних пристроїв, роботи в інтернеті та в месенджерах, захисту електронної пошти, протидію технічному зараженню та безпечному користування публічним Wi-Fi;	Лекція 2 год.	Комунікація: Принципи роботи доступних засобів зв'язку. Правила радіообміну, робота з радіостанціями малої потужності, засобами супутникового зв'язку. Використання стандартів зв'язку та телекомунікаційних протоколів. Безпека: Захист інформації та дій в умовах застосування противником засобів підслуховування, перешкоджання і придушення зв'язку.
	Практичне заняття 2 год.	Способи зв'язку та вимоги до них. Тактичні сигнальні жести Здобувачам освіти доводяться основні способи зв'язку, які використовуються в ході ведення бойових дій, мова жестів, яка застосовується в ситуаціях безпосереднього контакту з ворогом, у той

правила роботи у службових системах та в службових приміщеннях; алгоритми дій у разі спроб зламу та зменшення ризиків витоку інформації. вміти: використовувати основні способи зв'язку, застосовувати тактичні сигнальні жести; усувати типові помилки і несправності під час експлуатації засобів зв'язку, що виводять їх з ладу; розпізнавати фітінгові атаки, налаштовувати базові засоби захисту акаунтів і пристроїв, безпечно комунікувати та діяти за простими алгоритмами кіберзахисту; налаштовувати та використовувати радіостанції малої потужності (Motorola, Baofeng та аналоги); вмикати, вибирати канал, регулювати потужність, перевіряти з'єднання і наявність зв'язку, дотримуватись правил радіообміну; розгортати та налаштовувати термінал супутникового зв'язку Starlink; підключати живлення, орієнтувати антену, підключати пристрої; здійснювати доповідь про противника за стандартом SALUTE (Size, Activity, Location, Unit, Time, Equipment); здійснювати доповідь про пораненого та запит на медичну евакуацію		же час як інші засоби зв'язку застосовувати дуже важко, які є демаскуючим фактором. Вивчають розподіл жестів: накази, сповіщення, позначення, шикування.
	Самостійна робота 2 год	Ознайомитися з : правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів перешкоджання і придушення зв'язку; правила безпеки застосування смартфонів і мобільних пристроїв, роботи в інтернеті та в месенджерах, захисту електронної пошти, протидію технічному зараженню та безпечному користування публічним Wi-Fi; правила роботи у службових системах та в службових приміщеннях; алгоритми дій у разі спроб зламу та зменшення ризиків витоку інформації.
Тема 7. ЗБРОЯ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ. знати: основні види зброї масового ураження (ядерної, хімічної, біологічної) та їх уражаючі фактори; ознаки ядерного вибуху, хімічного ураження та застосування біологічних речовин; основні типи радіаційно, хімічно- та біологічно небезпечних об'єктів; засоби індивідуального та колективного захисту; загальні правила поведінки на зараженій місцевості; види запалювальної зброї та запалювальних речовин, засоби їх бойового застосування, захист від запалювальної зброї; вміти: розпізнавати ознаки можливого застосування зброї масового ураження; користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект;	Лекція 2 год	Види загроз: Види радіаційного, хімічного, біологічного зараження та захист від них, види зброї масового ураження та радіаційних, хімічних небезпечних об'єктів, порядок дій на зараженій місцевості.
	Практичне заняття 2 год.	Відпрацювання навички використання протигазів, загальновійськових захисних комплектів, захисних споруд та природних укриттів. виконувати нормативи: одягання протигазу; одягання загальновійськового захисного комплекту І протигазу; дії за спалахом ядерного вибуху; дії за сигналом «Хімічна тривога».
	Самостійна робота 2 год	Ознайомитися з алгоритмами дій при застосуванні зброї масового ураження.

діяти за сигналом «Хімічна тривога»;		
Тема 8. ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА ТА МІННА БЕЗПЕКА знати: основні принципи мінної безпеки та класифікацію вибухонебезпечних предметів; демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів та потенційні ризики їх виявлення; правила безпечної поведінки при виявленні мін та інших вибухонебезпечних предметів; загальні принципи інженерного облаштування позицій та маскування в умовах сучасних загроз та ударних БпЛА; базові відомості про інженерні загородження та способи їх обходу або подолання; індивідуальне маскування, звуко- та світломаскування; протитанкові та протипіхотні міни, їх бойові характеристики, принцип дії, будову, їх установаження та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами, вміти: вибирати місця для обладнання вогневої позиції для стрільби, її фортифікаційне обладнання (розміри) та порядок маскування; правила поведінки на потенційно замінованій місцевості; подавати сигнали небезпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів; виконувати норматив щодо огляду місцевості на наявність мін та ВНП; облаштовувати маршрут безпечного руху в умовах мінної загрози, класифікувати та виконувати правила безпечного поводження з гранатами; облаштовувати окопи і схованки, у тому числі від загрози з боку БпЛА.	Лекція 4 год Практичне заняття 6 год. Самостійна робота 2 год	Мінна безпека: Основи мінної безпеки. Класифікація вибухонебезпечних предметів, демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів. Порядок дій при виявленні мін і вибухонебезпечних предметів. Фортифікація: Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування. Використання властивостей місцевості. Загородження: Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання. Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їх улаштування та подолання. Протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, порядок встановлення та знешкодження. Невибухові інженерні загородження, їх улаштування та подолання. Дії у випадку падіння біля позиції ударних та розвідувальних БпЛА вибирати місця для обладнання вогневої позиції для стрільби, її фортифікаційне обладнання (розміри) та порядок маскування; правила поведінки на потенційно замінованій місцевості; подавати сигнали небезпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів; виконувати норматив щодо огляду місцевості на наявність мін та ВНП; облаштовувати маршрут безпечного руху в умовах мінної загрози, класифікувати та виконувати правила безпечного поводження з гранатами; облаштовувати окопи і схованки, у тому числі від загрози з боку БпЛА. Мінна безпека. Класифікація вибухонебезпечних предметів (саморобних вибухових пристроїв) та можливі місця їх встановлення, види тротилових шашок, підричники, різновиди детонуючих шнурів. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї. Дії при падінні поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА
Тема 9. ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА знати: основні правила загальновійськового бою, призначення та бойові можливості підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних	Лекція 4 год.	Індивідуальна та групова тактика: Основи індивідуальних дій та взаємодії в малих групах, базові принципи загальновійськового бою, способи пересування та укриття в умовах небезпеки, вибір і зміна позицій. Дії в умовах вогневого впливу, алгоритми реагування на загрози,

сил України, Сил безпілотних систем; порядок спостереження і доповіді за алгоритмами SALUTE, 3D, ACE; основи індивідуальної тактичної підготовки та порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок дій в оборонному бою; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву противником переднього краю оборони; основи протидії FPV-дронам та легкій мототехніці противника; вміти: виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); зайняти та замаскувати вогневу позицію; здійснювати доповідь командирів за протоколом ЗБ; виконувати порядок дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву переднього краю оборони вогневою (маневреною) групою противника; реагувати на раптовий вогневий контакт (залягання, укриття, переміщення); виконувати дії у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА; діяти в умовах різних типів місцевості: міське середовище (укриття в будівлях, переміщення між будівлями, евакуація під вогнем), ліс, відкрита місцевість, біля водної перешкоди, гірська місцевість; виконувати базові ролі в малій групі; переміщуватися в складі бойової двійки, трійки в різних умовах місцевості.	Практичне заняття 8 год. Самостійна робота 2 год	основи взаємодії в малих тактичних групах («двійки», «трійки»), базові відомості про сучасні засоби ведення бою, зокрема безпілотні літальні апарати (БпЛА), їх можливості та ознаки. Дотримання заходів безпеки, орієнтування в обстановці, на місцевості та прийняття рішень у динамічних умовах. Вивчення обов'язків солдата в бою, спостерігача, піднощика боєприпасів. Здобувачі освіти вивчають обов'язки стрільця, піднощика боєприпасів, спостерігача. Порядок дії солдата при наступі. Порядок дій у наступальному бою, завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА. Порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї. Порядок застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу. Завдання вогневої (маневреної) групи Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї Призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї. Нормальні (табличні) умови стрільби. Особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям. Вивчення правил стрільби та вирішення вогневих завдань Поводження зі зброєю Тренування плавного спуску спускового гачка при утриманні зброї в різних положеннях. Відпрацювання поворотів та розворотів із мінімізацією стрілка в різних положеннях. Розряджання зброї після виконання стрільби з різних положень і надання до огляду зброї після розряджання. Вирішення вогневих завдань Виконання завдань із визначення відстані до цілі, поправок на погодні умови, вивчення правил стрільби.
Тема 10. ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА знати:	Лекція 6 год.	Зброя: Основи балістики. Маніпуляції з АЕС/AR системами, прицілювання,

призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби; призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат; порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки; основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами. вміти: застосовувати зброю; проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях; виконувати: підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з положення “лежачи” на відстані 25 м”; підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 25 м”; підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 100 м”; початкову вправу “Метання ручної оборонної гранати з місця в пішому порядку”. початкову вправу “Метання наступальної ручної гранати на ходу в пішому порядку; початкову вправу “Швидкісне метання ручної оборонної гранати з місця із укриття”; початкову вправу “Метання ручної наступальної гранати з місця в пішому порядку в лісистій місцевості”; початкову вправу “Метання ручної гранати в будівлі (у будівлю)”; початкову вправу з метання ручної кумулятивної гранати з місця;	Практичне заняття 12 год. Самостійна робота 2 год	коригування вогню. Затримки при стрільбі та способи їх усунення, правила безпеки. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Прийоми та правила метання ручних гранат. Заходи безпеки під час поводження зі стрілецькою зброєю і ручними гранатами. Основи стрільби: Вибір прицілу, точки прицілювання, коригування та управління вогнем. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї Призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї. Нормальні (табличні) умови стрільби. Особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям. Вивчення правил стрільби та вирішення вогневих завдань Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю) Викладач (інструктор) пояснює положення, які використовуються для стрільби з автомата, демонструє, як їх приймати. Здобувачів освіти поділять на групи, в яких вони тренуються приймати різні положення для стрільби. Відпрацювання утримання зброї в різних положеннях Відпрацювання утримання зброї в положенні для стрільби стоячи, з коліна, лежачи, у русі, у пішому порядку. Поводження зі зброєю Тренування плавного спуску спускового гачка при утриманні зброї в різних положеннях. Відпрацювання поворотів та розворотів із мінімізацією стрілка в різних положеннях. Розряджання зброї після виконання стрільби з різних положень і надання до огляду зброї після розряджання. Вирішення вогневих завдань Виконання завдань із визначення відстані до цілі, поправок на погодні умови, вивчення правил стрільби. Навчання кучності стрільби з різних положень на навчально-тренувальних засобах (електронний, мультимедійний, лазерний тир, тощо) Ручні гранати Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Навчання здобувачів освіти правильному метанню гранати на дальність та влучність із різних положень Здобувачі освіти ознайомлюються зі зразками ручних гранат, які є на озброєнні в ЗСУ, їх призначення, будова, тактико-технічними характеристиками і принципами дії.
--	---	--

		Викладач (інструктор) демонструє порядок та послідовність збирання-розбирання ручних гранат, розповідає про прийоми метання гранат на дальність та влучність із різних положень. Здобувачі освіти тренуються у збиранні-розбиранні ручних гранат Метання навчально-імітаційних гранат у пішому порядку Порядок дій особового складу під час швидкісного метання гранат Особливості метання ручних гранат в лісній місцевості, в урбанізованій місцевості Особливості підготовки до метання ручної кумулятивної гранати
Тема 11. ВИЖИВАННЯ ТА СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА знати: склад та правила збирання тривожної валізи; порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах; вміти: організовувати та облаштовувати індивідуальне місце розташування у складі малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником; облаштовувати прості укриття з урахуванням умов місцевості; протидіяти впливу небезпечних природних умов на організм людини; застосовувати базові способи забезпечення води, тепла та харчування в автономних умовах.	Лекція 4 год.	Автономія: Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Підготовка тривожної валізи. Добування і очищення води, розведення вогню, приготування їжі в екстремальних умовах, захист від переохолодження, спорудження і обладнання укриттів, маскування розташування і слідів перебування.
	Практичні заняття 6 год. Самостійна робота 2 год	Здобувачів освіти ознайомлюють з базовими принципами забезпечення життєдіяльності в польових умовах, вибору місця та обладнання укриття, добування вогню без сірників, водозабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових завдань. Демонструють макети вогнищ, фільтрів для очищення води та місць відпочинку.
Тема 12 СУЧАСНІ ВІЙСЬКОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, РОБОТИЗАЦІЯ ТА БЕЗПІЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ (НАЗЕМНІ РОБОТИЗОВАНІ КОМПЛЕКСИ, БЕЗПІЛОТНІ НАДВОДНІ АПАРАТИ) знати: призначення, класифікацію БпЛА за призначенням (розвідувальний, FPV/ударний, скидач, наземний роботизований комплекс) та їх тактичні можливості й небезпеки, форми, способи, сфери застосування, правила застосування БпЛА; основні компоненти конструкції та моделі дрону: польотний контролер, двигун, ESC, приймач, відеопередавач, камера, принцип їх взаємодії на рівні загального розуміння системи; принципи роботи каналу управління та відеоканалу: різниця між аналоговим і цифровим відео (затримка, дальність, якість, стійкість до завад);	Лекція 6 год.	Дрони: Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА).
	Практичні заняття 6 год. Самостійна робота 4 год	Технічна експлуатація: Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки. Протидія: Основи радіоелектронної боротьби і розвідки, призначення та типи засобів РЕР та РЕБ. Дії цивільного населення при застосуванні ворогом БпЛА (НРК, БНА). основні компоненти конструкції та моделі дрону: польотний контролер, двигун, ESC, приймач, відеопередавач, камера, принцип їх взаємодії на рівні загального розуміння системи; принципи роботи каналу управління та відеоканалу: різниця між аналоговим

основи радіозв'язку стосовно дронів: частоти управління (2.4 ГГц, 5.8 ГГц, 915 МГц), поляризація антен і її значення для дальності; чому одна антена не «бачить» всі дрони; засоби радіоелектронної боротьби (РЕБ): принцип глушіння каналу управління та GPS; причини, з яких окремі засоби постановки радіоелектронних завад блокують лише певні типи дронів; радіорозвідка та детектори дронів: принцип роботи, застосування, причини реагування детекторів лише на відомі сигнатури сигналу; демаскуючі ознаки та слабкі місця БпЛА; порядок дій при виявленні дрону над позицією; правила безпеки при роботі з бойовими частинами БпЛА (НРК, БНА). вміти: підготувати БпЛА (НРК, БНА) до польоту, обслуговувати БпЛА (НРК, БНА), використовувати базові програми для керування, оновлювати програмне забезпечення БпЛА (НРК, БНА); розпізнавати типи БпЛА (НРК, БНА) за звуковими, візуальними та маневровими ознаками; виконувати дії при виявленні БпЛА (НРК, БНА) над позицією або в районі перебування; використовувати наявні засоби спостереження для отримання та передачі тактичної інформації; на прикладі одного навчального дрона або симулятора (за вибором закладу освіти) запустити, виконати базові маневри та повернути на позицію.		і цифровим відео (затримка, дальність, якість, стійкість до завад); основи радіозв'язку стосовно дронів: частоти управління (2.4 ГГц, 5.8 ГГц, 915 МГц), поляризація антен і її значення для дальності; чому одна антена не «бачить» всі дрони; засоби радіоелектронної боротьби (РЕБ): принцип глушіння каналу управління та GPS; причини, з яких окремі засоби постановки радіоелектронних завад блокують лише певні типи дронів; радіорозвідка та детектори дронів: принцип роботи, застосування, причини реагування детекторів лише на відомі сигнатури сигналу; демаскуючі ознаки та слабкі місця БпЛА; порядок дій при виявленні дрону над позицією;
Тема 13. ВІЙСЬКОВО- АБО БЕЗПЕКОВО-ОРІЄНТОВАНА ФАХОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ. У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні знати і вміти провадити професійну діяльність за військово- або безпеково-орієнтованими фаховими компетентностями, визначеними освітніми програмами та навчальними планами.	Лекція 4 год. Практичні заняття 4 год. Самостійна робота 6 год.	Визначення: Здатність особи ефективно виконувати професійні завдання в кризових умовах, що безпосередньо стосуються національної безпеки, оборони, охорони правопорядку, забезпечення життєдіяльності суспільства і громадян, використовуючи здобуту освітню і професійну кваліфікацію. Профільне навчання: Застосування фахових знань у контексті національного спротиву (національна безпека; правоохоронна діяльність; кібербезпека; захист інформації; державна пропаганда, протидія ворожій пропаганді; основи стратегічної комунікації; основи лідерства, процедура формування і прийняття управлінських рішень; дії державних органів та населення в умовах стану війни, правових режимів воєнного і надзвичайного стану та державного кордону, надзвичайних і кризових ситуацій, в зонах надзвичайної екологічної ситуації; мобілізаційна підготовка та мобілізація; робота з персоналом, рекрутинг; обробка даних; логістика; транспорт;

		інженерія; іноземні мови; капеланство; фізична культура і спорт; тощо).
--	--	---

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран. Навчальний клас, ділянка місцевості для проведення практичних занять. Програмне забезпечення: ОС Windows, MS Office, доступ до онлайн-додатків, періодичних видань та інших інтернет-джерел, до електронної бібліотеки ДУІКТ, до віртуального навчального середовища Google Workspace for Education, інформації сайту Університету.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Національно-патріотична підготовка особового складу Збройних Сил України: Навчальний посібник. Київ: Видавництво Скіф. 2023. 180 с.
2. Статути Збройних Сил України. Затверджені Законами України від 24.03.99 № 548-551 (із змінами).
3. СБП 3-(01,02,04).58(59) Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина III (взвод, відділення, танк): затверджений наказом Командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 (зі змінами).
4. ТП 7-00(194)11.01. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України. – Київ: КП КСВ ЗСУ, 2021 (зі змінами 2023 року).
5. ВП 7-(01,03-05)215.58(59) Альбом схем “Методичних матеріалів з підготовки тактичних груп” (відділення, взвод). – Житомир: Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України, видання 2023 року.
6. Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056-2019 (01) – Львів: НАСВ, 2019.
7. Зайцев Д.В. Наконечний А.П., Пахарев С.О., Луценко І.О. «Військова розвідка»: навчальний посібник – К.:Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. -355 с.
8. СТИ 000Г.08Л Розвідувальна підготовка Навчальний курс, ЦОСМП та ГУП ЗСУ, 2019.
9. Стрілецька зброя та вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / В. Дяченко, В. Ярмолюк, О. Супруненко, О.Майборода, С. Григор'єв. – Одеса: ВА, 2021. – 364 с.
10. ДМ до СТИ 000Г.16Л Інженерна підготовка, ЦОСМП ЗСУ та ГУП ЗСУ, 2019.
11. Інженерна підготовка: Навчальний посібник /Д. Окіпняк, А. Баранов, Ю. Баранов, В. Малюк, В. Спільник, Д. Данилов. - Львів: НАСВ, 2022.- 383 с.
12. Навчальний посібник «Мінна безпека та протидія саморобним вибуховим пристроям» – Л.: НАСВ, 2019 – 365 с.
13. Шмаль С. Військова топографія. Видавництво Ліра-К, 2018.
14. ВП 7-30(11).01 Довідник з основних понять військової топографії, КП КСВ ЗСУ, К: 2022.
15. Навчальний посібник“ Організація військового зв'язку” ВІПІ ім. Героїв Крут, 2021.
16. Стандарт індивідуальної підготовки СТИ-000Г.21Л “Тактична медицина”, затверджений наказом командувача Медичних сил Збройних Сил України від 28.12.2023 № 121.
17. Медичне забезпечення. Вимоги до навчання всіх військовослужбовців з надання допомоги пораненим в умовах бойових дій (STANAG 2122 / AMedP-8.15, “REQUIREMENT FOR TRAINING IN CASUALTY CARE FOR ALL MILITARY PERSONNEL”, IDT).
18. Бойова система виживання воїна. Навчальний посібник / Шкурпіт О.М., Фелько М.В., Бачинський В.В. Одеса: ВА м. Одеса, 2018.
19. Сироїд Т. Л., Фомина Л. О. Міжнародне право прав людини: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 564 с.
20. СТИ 000Г.15Л Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту (навчальний курс): Наказ ГШ ЗС України від 10 січня 2019 року № 8.
21. ТКП 1-160(31)03.01 Методичні рекомендації з психологічної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України щодо формування стресостійкості до дій в умовах різкої зміни бойової обстановки, ГУ МПЗ ЗСУ, 2021.
22. Програма “Базової загальновійськової підготовки” (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5).
23. Наказ НГШ № 258 від 9.07.2018 року “Про затвердження Керівництва з медичної евакуації у Збройних Силах України”.
24. Методичні матеріали “Підготовки штурмових груп (відділення, взвод) до ведення штурмових дій”. – Київ: Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу ЗС України, видання 2023 року.
25. Матеріали вивчення бойового досвіду російсько-української війни– Київ: Генеральний штаб Збройних Сил України.

26. Посібник. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання). Частина 1 (стрілецьке озброєння). ВП 7-(01).03.01.
27. Посібник. Щодо застосування озброєння іноземного виробництва у Збройних Силах України (інструкції з використання). Частина 2 (протитанкове озброєння). ВП 7-(01).03.01.
28. Настанова “Тактичний зв’язок” ВКДП 6-110(03).01. Київ: ГШ ЗС України, 2020.
29. TCCC CombatLifeSaver (TCCC CLS). Observations, InsightsandLessons. Handbook. 2020.
30. Посібник з вивчення організаційної структури підрозділів сухопутних військ збройних сил російської федерації. – Київ: ГУР МОУ, 2024. – 68 с.
31. Наказ НГШ №161 від 19.04.2016р. “Про затвердження Інструкції з правил поведінки військовослужбовців на місцевості, на якій є вибухонебезпечні предмети”.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення за тематикою освітньої компоненти. Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу.
- Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у **неформальній та інформальній освіті** згідно «Положення про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_35048489.pdf

Правила академічної доброчесності

- Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
- Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо.
- Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації.
- Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.
- В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Здобувачі можуть ознайомитися із Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на сторінці сайту: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти.

Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІТ. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 50 (бали напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль), 50 (підсумкове оцінювання - Залік):

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
----------------	------------------------	------------

ПОТОЧНИЙ КІЛЬКІСТЬ	●Виконання практичних робіт	40 балів
	●Самостійна робота	10 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ	Диференційований залік проходить у письмовій формі.	50 балів
Додаткова оцінка		
Види навчальної роботи		Оцінювання
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:		
- Тези доповіді на фаховій конференції		3 бали
- Стаття у фаховому виданні		5 балів
- Стаття в іноземному рецензованому виданні		10 балів
Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.		
ПІДСУМКОВИЙ КІЛЬКІСТЬ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК		
Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:		

90 - 100	A	Зараховано
82 – 89	C	
75 – 81	D	
66 – 74	E	
60 – 65	Fx	
59 і нижче	F	Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відповідну оцінку в шкалі ЄКТС , та мають право зарахувати оцінку, як складання іспиту .

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка **«задовільно»** в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час іспиту отримав оцінку **«незадовільно»**, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка **«незадовільно»** в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.